

**Gemeente
Haarlem**

Uitvoeringsprogramma 2021 VTH Omgevingsrecht

4 januari 2021
VTH

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	4	
1.0	Waarom een Uitvoeringsprogramma VTH?	4
1.1	2021: de grote hoeveelheid werk noopt tot het maken van keuzes	4
1.2	Corona mogelijk nog van invloed op werkwijze VTH in 2021.	4
1.3	2021 het jaar van het opstellen van een nieuw Beleidskader VTH.	5
1.4	Speerpunten 2021	5
1.5	Ambities gemeente Haarlem binnen het fysiek domein.	5
2. VTH Uitvoeringsprogramma 2021	6	
2.1	Inleiding	6
2.2	Taken en geldende regelgeving	7
2.3	Algemene uitgangspunten in de werkwijze van de gemeente bij de uitvoering van VTH-taken.	7
2.4	Beleidscyclus	8
2.5	Komende aanpassingen in wet- en regelgeving	8
2.6	Kwaliteitscriteria	9
2.7	Het Kwaliteitshandboek VTH	9
2.8	Ambities op het gebied van het werkveld VTH.	9
2.9	Kwalitatieve doelen	10
2.10	Risicoanalyse	11
2.11	Inspelen op actuele vraagstukken	11
2.12	Handhavingsstrategie	11
2.13	Vormen van toezicht en handhaving	12
3. Organisatie	15	
3.1	Ontwikkelingen VTH afdelingsbreed	15
3.2	Ontwikkelingen team Vergunningen	18
3.3	Ontwikkelingen Team Procedures en Projecten	19
3.4	Ontwikkelingen team Advies en Ondersteuning	20
3.5	Ontwikkelingen team Toezicht en Handhaving	20

4.	Speerpunten in 2021	22
4.1	Prioriteitstelling in de werkzaamheden	22
4.2	Speerpunten 2021 (deels nieuw, deels voortzetting 2020)	22
4.2.1	Aanloop naar de Omgevingswet	22
4.2.2	Aanloop naar Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.	22
4.2.3	Het opstellen van een nieuw Beleidsprogramma VTH 2022-2026	23
4.2.4	Woon- en adresfraude, project Lelie	23
4.2.5	Illegale bewoning in de Waarderpolder	23
4.2.6	Funderingsherstel	24
4.2.7	Toezicht en handhaving Huisvestingsverordening en Airbnb	24
4.2.8	Inspectiesignaal brandveiligheid gevels.	24
4.2.9	Aanpassingen in digitaal systeem parkeren	25
4.2.10	Aanpassing bomenvoerordening, en aanpassing proces vergunningverlening kappen.	25
4.2.11	Inspectie woonwagenlocaties	25
5.	Uitvoering 2021 in cijfers prognose in risicoanalyse.	26
6.	Samenwerking	27
6.1	Verbonden partijen	27
6.2	De Omgevingsdienst IJmond (ODIJ)	27
6.3	Veiligheidsregio Kennemerland, Brandweer	28
6.4	Veiligheidsregio Kennemerland, GGD	28
7.	Borging van middelen	29
8.	Vooruitblik VTH beleidscyclus onder de Omgevingswet en nieuw Beleidsplan VTH	30
8.1	Omgevingsvisie.	30
8.2	Nieuw Beleidsprogramma VTH 2022-2026.	30
8.3	Procescriteria beleidscyclus VTH-taken	30
8.4	Twee cycli: beleidvormend en uitvoerend	30
8.5	BIG-8 model is samenhangend geheel	30
8.6	De procescriteria volgens de Omgevingswet	31
8.7	Huidige regelgeving opgenomen via Invoeringswet	31
8.8	Randvoorwaarden hogere kwaliteit handhaving	31

1. Samenvatting

1.0 Waarom een Uitvoeringsprogramma VTH?

Met de vaststelling van dit uitvoeringsprogramma, in combinatie met de bijgevoegde risico-inventarisatie en de evaluatie over het voorafgaande jaar 2020, geven wij uitvoering aan het vereiste op grond van artikel 7.2 van het Besluit omgevingsrecht (Bor).

Dit uitvoeringsprogramma is de jaarlijkse uitwerking van het VTH- (Vergunningen, Toezicht en Handhaving) beleid, zoals dat op hoofdlijnen is vastgelegd in ons *Beleidsprogramma VTH 2019 e.v.*

In het *Beleidsprogramma VTH 2019 e.v.* zijn de volgende hoofdthema's opgenomen:

- Veiligheid;
- Behoud historische waarden en erfgoed;
- Duurzaamheid;
- Gezondheid;
- Voorkomen van ondermijning.

Het Uitvoeringsprogramma VTH Omgevingsrecht 2021 is voor het college een instrument om de reguliere taken en de speerpunten van het werk voor het jaar 2021 vast te stellen en aan te geven welke capaciteit en financiële middelen daarvoor nodig zijn.

Dit uitvoeringsprogramma wordt na vaststelling door het college toegezonden aan de raad en aan de provincie in het kader van het Interbestuurlijk Toezicht.

1.1 2021: de grote hoeveelheid werk noopt tot het maken van keuzes

In hoofdstuk 3.1. van deze nota wordt een opsomming gegeven van de werkzaamheden op VTH gebied die zich in 2021 aandienen. Duidelijk is dat het met de nu beschikbare formatie (begin 2021 70,19 fte, bij besluit van 16 februari 2021 vermeerderd met 3,4 fte¹) nog niet geheel gaat lukken alle werkzaamheden (tijdig) uit te voeren. Er blijft een tekort van 2,6 fte om alle geplande en onvoorziene extra taken (kwalitatief goed en tijdig) te kunnen uitvoeren.

1.2 Corona mogelijk nog van invloed op werkwijze VTH in 2021.

In 2020 heeft de gemeente en de voor haar werkende uitvoeringsorganisaties op allerlei aspecten van het werk hinder gehad van de gevolgen de coronacrisis. Zie voor de invloed op de VTH-werkzaamheden ook de evaluatie over 2020. Hoewel wij hopen corona zo snel mogelijk in 2021 achter ons te kunnen laten, ziet dat er in het najaar 2020 helaas nog niet naar uit. Werken vanuit huis is nog wel even de norm. Ook voor toezicht geldt nog wel even dat dit, als het enigszins kan, van afstand gebeurt. De aanwijzingen van het RIVM worden zo goed mogelijk opgevolgd. Er wordt in dit opzicht veel van de medewerkers gevraagd, qua aanpassingen en improvisatie. De hoop is er

¹ Deze 3,4 fte zijn onder te verdelen in 2 fte voor de werkzaamheden rondom de invoering van de Omgevingswet (incidenteel), 0,2 fte voor de afhandeling van extra aanvragen kappen (structureel), 0,2 fte voor optimaliseren vergunningensysteem kappen (incidenteel) en 1 fte op parkeren t.b.v. werkzaamheden aanschaf en implementatie nieuw vergunningensysteem (incidenteel).

dat er in de loop van 2021 door de komst van een vaccin weer grotendeels vanuit kantoor kan worden gewerkt.

1.3 2021 het jaar van het opstellen van een nieuw Beleidskader VTH.

In verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) per 1-1-2022, zal er in 2021 een nieuw Beleidskader VTH worden vastgesteld voor de periode 2022 tot en met 2025.

De raad zal in 2021 een Omgevingsvisie en Omgevingsplan voor Haarlem opstellen. Vaststelling van deze documenten maakt inzichtelijk welke werkzaamheden er in de nabije toekomst op de afdeling VTH afkomen. Van invloed is bijvoorbeeld voor welke maatschappelijke opgaven/ontwikkelingen de gemeente in de nabije toekomst komt te staan. En verder of de gemeente voornemens is (aanzienlijk) meer activiteiten vergunningsvrij te laten zijn, of dat de raad juist extra zaken wil reguleren via vergunningen en/of meldingen.

Voor wat betreft de inwerkingtreding van de Wkb zal er (in eerste instantie alleen voor gevolgklasse 1 bouwwerken, dat is zeker niet het grootste deel van de aanvragen in Haarlem) op het gebied van vergunningverlening en toezicht en handhaving het een en ander wijzigen.

Uiteraard zal bij het uitvoeringsprogramma 2022 inzichtelijk worden gemaakt wat dit in taken en bijbehorende fte betekent.

1.4 Speerpunten 2021

Onderstaande speerpunten voor 2021 zijn gedeeltelijk een voortzetting van die uit het uitvoeringsprogramma van 2020 en deels komen zij voort uit de bevindingen uit de evaluatie VTH 2020. De lijst is verder aangevuld met actuele onderwerpen (b.v.: vanuit het Rijk aangewezen thematische werkzaamheden op het gebied van VTH).

Het gaat dit jaar om de volgende speerpunten:

- Aanloop naar de Omgevingswet, gevolgen Omgevingsvisie en Omgevingsplan voor VTH-taken
Aanloop naar Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen
- Het opstellen van een nieuw Beleidsplan VTH Omgevingsrecht 2022-2026
- Woon- en adresfraude, project Lelie
- Illegale bewoning in de Waarderpolder
- Handhaving Airbnb
- Handhaving op huisvestingsverordening
- Opstellen nieuwe verordening Advisering Ruimtelijke Kwaliteit per 1-1-2022 en het benoemen van nieuwe leden voor deze adviescommissie (verplicht nieuwe commissie op basis van de Omgevingswet)
- Opstellen nieuwe legesverordening in verband met wijzigingen als gevolg van de Omgevingswet en de beleidsmatige keuzes van de gemeente zelf over wat wel of niet vergunningsvrij wordt.
- Inspectiesignaal brandveiligheid gevels
- Aanpassingen in digitaal systeem parkeren (vervolg)
- Aanpassing bomenverordening, verbeteren proces kappen
- Inspectie woonwagenlocaties

1.5 Ambities gemeente Haarlem binnen het fysiek domein.

Haarlem is een aantrekkelijke stad, in 2020 neemt Haarlem wederom de vierde plek in op de

woonaantrekkelijkheidsindex van de 50 grootste gemeenten van de Atlas voor gemeenten. In G40-verband is Haarlem de hoogst scorende gemeente op de totaalranking.

De gemeente wil in de periode tot en met 2025 10.000 extra woningen realiseren, voornamelijk in acht ontwikkelzones in de stad.

Om een aantrekkelijke stad te blijven moet de groei evenwichtig zijn: behoud van de stedelijke kwaliteit en de juiste balans tussen wonen, werken, voorzieningen, groen en mobiliteit. In 2020 zijn voorbereidingen getroffen om te komen tot een stedelijke strategie die de ontwikkelingen op verschillende plekken in de stad op elkaar afstemt. Het opstellen van deze strategie loopt parallel met de Omgevingsvisie. Daarnaast is gewerkt aan een drietal aanvragen voor Impulsgelden: een subsidie van het ministerie van BZK die de versnelde uitvoering van woningbouwprojecten beoogt. Inmiddels is de aanvraag voor de zone Europaweg met 7,6 miljoen gehonoreerd. Ook de aanvraag voor de ontwikkelzone Zuidwest is begin 2021 door het rijk gehonoreerd met een bedrag van 8,2 miljoen euro. De aanvraag voor de ontwikkelzone Oostpoort is in het najaar 2020 ingediend.

Ten slotte is een nota voorbereid die het mogelijk maakt dat ontwikkelaars (naar rato) meebetalen aan infrastructurele maatregelen die noodzakelijk zijn om de groei van Haarlem te accommoderen. De nota Kostenverhaal Bovenwijkse Voorzieningen wordt in 2021 aangeboden aan de raad.

In 2020 zijn voor alle ontwikkelzones de visies vastgesteld en heeft het college het versnellingsplan woningbouw vastgesteld. De positie van de corporaties bij de ontwikkelzones is versterkt in lijn met de nota Kaders en instrumenten sociale huur en middelsegment en de gemaakte prestatieafspraken.

Ter verbetering en versnelling van het planproces is gewerkt met stadstafels.

Haarlem maakt deel uit van de Metropool Regio Amsterdam (MRA). De MRA heeft een aantal zogenaamde sleutelgebieden benoemd waar de gebiedsontwikkelingen zo groot en complex zijn dat ze samen met Rijk en regio moeten worden opgepakt. Haarlem is in 2020 goed betrokken, zowel vanuit de fysieke als de sociale invalshoek, bij het opstellen van de MRA Verstedelijkingsstrategie Rijk Regio 2020, een samenwerking tussen MRA en de ministeries van BZK, EZ en I&W en de keuzes die hierin worden gemaakt ten aanzien van ruimtelijke invulling, investeringen en bekostiging.

Voor de realisatie van bovenstaande ambities is de inzet van de afdeling VTH onontbeerlijk.

2. VTH Uitvoeringsprogramma 2021

2.1 Inleiding

Met het vaststellen van de Verordening VTH in 2017 en het daaruit voortvloeiende, thans vigerende Beleidsprogramma 2019 e.v. heeft Haarlem de kaders gesteld voor het bevorderen, beoordelen en borgen van de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht.

In het hier voorliggende uitvoeringsprogramma is vastgelegd welke vergunnings-, toezichts- en handhavingstaken in 2021 worden uitgevoerd en welke capaciteit wordt ingezet om de gewenste resultaten te bereiken.

Dit document gaat over de activiteiten op het gebied van de fysieke leefomgeving. Dat zijn dus die VTH-taken die voortvloeien uit wet- en regelgeving op het gebied van milieu, bouwen, ruimtelijke ordening, brandveiligheid, de Drink- en Horecawet, delen van de APV, de Huisvestingsverordening,

parkeren en kinderopvang. Niet al deze taken voert de gemeente (geheel) zelf uit. Het regionale informatie en expertisecentrum (RIEC) is een belangrijke partner bij de inspanningen om fraude en ondermijning die raken aan deze beleidsterreinen te bestrijden. De Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) en de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) verrichten taken op het gebied van respectievelijk milieu en brandveiligheid & kinderopvang. De resultaten van hun werkzaamheden (uitgevoerd in opdracht van de gemeente) zijn mede van invloed op de gewenste resultaten in de leefomgeving waar dit uitvoeringsprogramma over gaat, maar ze worden apart aan de raad ter vaststelling of kennisgeving toegezonden.

De taken op het gebied van 'veiligheid en handhaving in de openbare ruimte' vallen buiten het onderwerp van dit actieprogramma. Deze werkzaamheden worden jaarlijks verwoord in een apart Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving. Uiteraard wordt voor beide programma's door het college afgestemd voor zover er overlap is op onderwerpen (zoals bijvoorbeeld bij het project Lelie).

De verantwoording van de resultaten op het werkveld VTH over het vorig jaar zijn terug te vinden in het bij deze nota gevoegde Evaluatieverslag Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2020.

2.2 Taken en geldende regelgeving²

De vergunningverlening, het toezicht en de beginselplicht tot handhaving is voor de gemeenten vastgelegd in een aantal wetten en regels. Daarbij moet worden voldaan aan door het Rijk vastgestelde minimale kwaliteitscriteria (nu: versie 2.2).

De gemeenten hebben de vrijheid om bij de uitvoering van hun taken zelf een prioritering aan te brengen. De wetten en regels waarop het VTH beleid is gebaseerd, zijn tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet nog onder andere de:

- Wet milieubeheer en algemene regels: algemene milieuregels voor bedrijven en regels op het gebied van afvalstoffen;
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo);
- Wet Natuurbescherming;
- Woningwet en het Bouwbesluit;
- bijzondere wetten, zoals de Huisvestingswet, de Drank- en Horecawet en de Wet op de Kansspelen;
- Verordeningen, waaronder de Algemene plaatselijke verordening (hierna: APV en de Verordening Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (hierna: Verordening VTH), de huisvestingsverordening en de parkeerverordening).

2.3 Algemene uitgangspunten in de werkwijze van de gemeente bij de uitvoering van VTH-taken.

Wij hanteren in onze werkwijze de volgende algemene uitgangspunten:

- Gelijke gevallen worden gelijk behandeld;
- De eigen verantwoordelijkheid van burgers, bedrijven en instellingen staat voorop;
- Het toezicht en de handhaving vinden in redelijkheid, dat wil zeggen proportioneel, plaats;
- Er is een goede informatie-uitwisseling en samenwerking met in- en externe partners;
- Er wordt in begrijpelijke taal en eenduidig naar de burgers gecommuniceerd;
- Bij de prioritering van inzet van middelen wordt rekening gehouden met de grootste risico's: bescherming van de volksgezondheid en de veiligheid staan daarbij voorop;
- Overtredingen die niet beëindigd worden, worden met bestuurlijke middelen aangepakt;

² De doelen uit deze paragraaf zijn gebaseerd op het Beleidsprogramma 2019 e.v.

- Als een bestuursrechtelijke procedure wordt gestart, moet deze ook worden afgemaakt (dit draagt bij aan de bestuurlijke geloofwaardigheid);
- Vergunningen worden tijdig verleend;
- Ketenaanpak en integrale aanpak zijn vereist;
- Het algemeen belang versus privaat belang wordt zorgvuldig afgewogen in ieder proces;
- Kennis en kunde van de medewerkers zijn op adequaat niveau.

2.4 Beleidscyclus

Door middel van de zogenoemde “Big 8” feedbackcyclus monitoren we permanent of we de goede dingen doen en of we die dingen ook goed doen. Dit zowel op de korte als op de lange termijn. Jaarlijks houden we zo zicht op het proces, evalueren we de voortgang en stellen zo nodig de processen bij (afgeronde, aangepaste of nieuwe processen). Ook krijgen we zo in beeld of onze inspanningen daadwerkelijk bijdragen aan het behalen van onze gestelde doelen voor toezicht en handhaving.

Binnen het continu leren en verbeteren, toepassen van de ISO-systematiek en de ‘BIG 8’-systematiek zal ook in 2021 gewerkt worden aan:

- de informatievoorziening, met als doel de monitoring, evaluatie en verslaglegging verder te verbeteren.
- het benoemen en vaststellen van prestatie indicatoren waarmee die monitoring en evaluatie van de productie en projecten doelgerichter kan plaatsvinden.

2.5 Komende aanpassingen in wet- en regelgeving

Omgevingswet en Wkb.

De Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen zullen in 2022 in werking treden. De nieuwe werkprocessen hiervoor zijn grotendeels gereed.

Er is eind 2020, onder leiding van het Netwerkteam Fysiek Domein gestart met een Dedicated team Omgevingswet (DETO), waarin medewerkers vanuit alle betrokken disciplines binnen de organisatie met elkaar samenwerken om een succes te maken van de implementatie van deze wet in Haarlem. Voor het werkveld VTH zijn hiervoor voor de duur van 2 jaar 2 extra fte beschikbaar.

In de aanloop naar deze wet wordt al geëxperimenteerd met het betrekken van burgers en bedrijven bij nieuwe initiatieven en manieren om tot snellere vergunningverlening te komen. Dit laatste zal leiden tot meer overleg in het voortraject (voorafgaand aan de vergunningsaanvraag).

De ervaring moet leren in hoeverre de intensivering van dit vooroverleg leidt tot een toename van het werk. Op een later moment zal in beeld worden gebracht wat dit betekent voor de benodigde bezetting. Als het vooroverleg eenmaal is doorlopen, kan de vergunningaanvraag worden ingediend en kan de vergunning binnen de wettelijk voorgeschreven termijn worden verleend. Haarlem is al bezig met een pilot voor het opstellen van het omgevingsplan (anders gezegd; bestemmingsplan met verbrede reikwijdte) Spaarnesprong . In 2020 stond hierbij het participatietraject centraal. Samen met de buurt werd gekeken wat de wensen van de buurtbewoners zijn om zo de regels van het omgevingsplan op te stellen. Doel is om voor het einde van 2020 een omgevingsplan voor deze buurt vastgesteld te hebben. Zie voor meer informatie over het project ook de participatiepagina: www.haarlem.nl/spaarnesprong.

Het streven is verder om in 2021 een Omgevingsvisie en Omgevingsplan voor de gehele gemeente door de raad vast te laten stellen. Dan worden ook de VTH-taken die hier uit voortvloeien inzichtelijk.

De implementatie van het Digitaal Systeem Omgevingswet (DSO) en het aanpassen van onze eigen VTH applicaties, wat een bijzonder grote klus is, verdient hier eveneens vermelding. De afdeling VTH staat hiervoor aan de lat, evenals voor de aanpassingen van de eigen werkprocessen. Ten slotte zal de deskundigheidsbevordering van de betrokken medewerkers op het gebied van deze twee wetten in de aanloop daar naar toe verder worden geïntensiveerd.

2.6 Kwaliteitscriteria

Alle hierboven genoemde VTH werkzaamheden dragen bij aan een duurzame, gezonde, veilige, toegankelijke en historisch waardevolle stad. Om dit te realiseren hanteren wij de landelijke VTH-kwaliteitscriteria. Doel van deze landelijke kwaliteitscriteria is om bij de uitvoering van de VTH-taken een meer gelijkmatige aanpak over het hele land te bereiken, waardoor de uitvoering van die taken in de breedte overal van een kwalitatief verantwoord niveau is.

Recentelijk zijn de kwaliteitscriteria 2.1 vervangen door de nieuwere versie 2.2. Haarlem voldoet hieraan.

Inmiddels is bekend dat voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet nieuwe landelijke kwaliteitscriteria zullen worden voorgeschreven. Deze zullen nog dit jaar worden vastgesteld, samen met de (ook in het kader van de Omgevingswet verplichte) nieuwe VTH-Verordening.

2.7 Het Kwaliteitshandboek VTH

Het Kwaliteitshandboek VTH (digitaal, levend document) bevat een beschrijving van onze werkprocessen en de werkinstructies binnen een ISO-systeem. Dit om uniformiteit aan te brengen in de werkwijze en geleverde kwaliteit door de medewerkers die met één en dezelfde soort taak bezig zijn. Daarnaast wordt regelmatig getoetst of de werkprocessen nog "Lean" zijn ingericht. De afdeling VTH beschikt hiervoor over een eigen hiertoe opgeleide procesmanager.

In 2021 zullen vrijwel alle aanvraag- en meldingsformulieren digitaal in te vullen zijn voor onze klanten. Er is continu aandacht voor de vereiste opleiding en deskundigheidsbevordering van de medewerkers.

2.8 Ambities op het gebied van het werkveld VTH.

Het college streeft met haar collegeprogramma Duurzaam Doen (2018-2022) naar een groen, groeiend, sociaal en leefbaar Haarlem. Dit wordt mede bereikt door een kwalitatief goed VTH-beleid. Het gaat er om kwalitatief goede vergunningen te verlenen en er op toe te zien (en er zo nodig op te handhaven) dat in overeenstemming met de verleende vergunningen wordt gehandeld.

Onze ambities voor 2021 en volgende jaren zijn, naast de onder punt 2.3 genoemde algemene uitgangspunten de volgende:

- doel van onze VTH-taken is er aan bij te dragen dat Haarlem een duurzame, gezonde, veilige, toegankelijke en historisch hoogwaardige stad is en blijft.
- de gemeente Haarlem voert haar taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving op een professionele wijze en een kwalitatief adequaat niveau uit. Wij streven ernaar het huidige niveau van taakuitvoering vast te houden, met wel de opmerking dat in 2020 in het kader van de bezuinigingen 1 fte op dit taakveld is ingeleverd, het aantal taken is toegenomen en wij in 2021 ook nog last zullen van de coronamaatregelen bij de uitvoering van het werk.
- bij de uitvoering van de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving wordt steeds meer 'van buiten, naar binnen' gewerkt. Deze context is richtinggevend voor wat we doen (dit ook in de aanloop naar en in de geest van de Omgevingswet).

Om aan bovenstaande ambities invulling te geven, hebben wij de volgende strategische doelstellingen:

- Het minimale kwaliteitsniveau van de uitvoering van de VTH-taken is vastgelegd en geborgd;
- De gemeente Haarlem is een sterke en betrouwbare partner in de keten van vergunningverlening, toezicht en handhaving;
- De gemeente werkt continu aan de verbetering van haar dienstverlening (eind 2020 is een nieuwe gemeente-brede Dienstverleningsvisie opgesteld);
- De eigen verantwoordelijkheid en betrokkenheid van burgers en bedrijven bij het oplossen van vraagstukken in de stad wordt gestimuleerd;
- De aanpak van problemen en vraagstukken wordt zoveel mogelijk informatie gestuurd en integraal opgepakt.

2.9 Kwalitatieve doelen

Naast bovenstaande hebben wij een aantal concrete kwalitatieve doelen (dienstverlening). Hier geldt dat de gemeente Haarlem de vergunningen, meldingen en ontheffingen op een voldoende kwalitatief niveau afhandelt.

Dit betekent dat:

- In principe 98% van alle aanvragen om vergunningen, meldingen en ontheffingen binnen de (wettelijke) termijnen afgehandeld wordt (en bij voorkeur sneller)³
- de gemeente Haarlem het toezicht en de handhaving van de VTH-taken op een professionele wijze en op een kwalitatief voldoende niveau uitvoert. Het effect hiervan moet zijn dat de naleving van regelgeving wordt verhoogd en dat het aantal incidenten en handhavingsverzoeken vermindert.
- 98% van alle klachten en meldingen met betrekking tot de bebouwde omgeving binnen 5 dagen in behandeling wordt genomen. In samenspraak met partijen wordt gezocht naar een passende oplossing waarbij de verantwoordelijkheid van eenieder wordt gestimuleerd.
- het strijdig gebruik van panden regulier en voor bepaalde gebieden projectmatig, door actief toezicht en handhaving wordt tegengegaan. Dit moet merkbaar worden in de leefbaarheid van de stad.
- minimaal 95% van de afgegeven handhavingsbeschikkingen in stand blijft in een eventuele bezwaar- of beroepsprocedure.

³ In verband met corona, is het niet zeker of wij deze "standaard" ambitie kunnen behalen in 2021

2.10 Risicoanalyse

Ook voor 2021 is er een risicoanalyse (als bijlage bij deze nota) voor Toezicht en Handhaving opgesteld. Op basis van deze analyse maken wij inzichtelijk welke problemen zich zouden kunnen voordoen (bepalen risico) en hoe ernstig deze problemen zijn. Het gaat dan vooral om zaken die niet direct zichtbaar zijn, maar die wel een potentieel gevaar kunnen opleveren. Dit zijn zaken als brandgevaar, instortingsgevaar, bodemverontreiniging en de teloorgang van monumentale waarden. Met deze analyse wordt ook inzichtelijk hoe de beschikbare formatie zich verhoudt tot het volledige takenpakket.

Op basis van de probleem- en risicoanalyse zal voor 2021 een prioritering moeten worden aangebracht in het werk.

2.11 Inspelen op actuele vraagstukken

De werkzaamheden in de fysieke leefomgeving zijn nooit voor 100% vooraf te plannen. Het is noodzakelijk om flexibel te kunnen schuiven binnen het programma. Dat betekent dat wanneer zich specifieke zaken voordoen die acuut aandacht behoeven, daarop direct moet kunnen worden geacteerd. Een gevolg hiervan kan zijn dat niet alle in dit uitvoeringsprogramma 2021 opgenomen activiteiten volledig kunnen worden gerealiseerd. In het evaluatieverslag VTH over 2021, dat begin 2022 verschijnt, wordt hierover uiteraard nader gerapporteerd.

Wij verwachten nu bijvoorbeeld al dat de VRK, zolang corona het gewone leven nog blijft beheersen (net als eerder al in 2020), niet aan alle met ons afgesproken taken zal toekomen. Er is namelijk veel inzet bij de VRK op corona testen, vaccinaties en coronamaatregelen. Uiteraard zal de VRK dat zelf ook in beeld brengen.

Wat wij al dan niet aan werkzaamheden kunnen uitvoeren in 2021 hangt verder samen met de inkomsten die wij hebben op de leges van de vergunningen. Meer of grotere plannen dan gepland brengen extra legesinkomsten met zich mee, maar maken het ook noodzakelijk om tijdelijk inhuur te realiseren (flexibele schil) en daarmee alle aanvragen goed en tijdig te kunnen afhandelen. In de huidige arbeidsmarkt is het moeilijk om voor het werkveld VTH- medewerkers aan te trekken voor de vaste kern. Dat is iets waar veel organisaties nu mee kampen. Wij zijn daarom meer dan we zouden willen, aangewezen op medewerkers die er bewust voor kiezen geen vast dienstverband aan te willen gaan. Het aantal vergunningaanvragen is redelijk conjunctuurgevoelig en de hoeveelheid werk navenant. Voor 2021 is een bedrag van € 5.558.000 geraamd voor de baten leges fysieke leefomgeving. Eventuele afwijkingen worden conform de bestaande afspraken met de raad verantwoord in de Bestuur rapportages.

2.12 Handhavingsstrategie

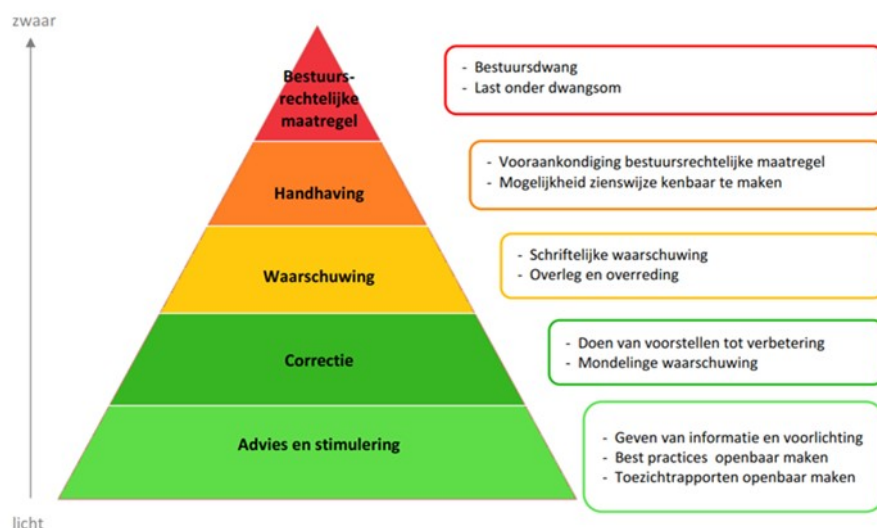
Bij de uitvoering van de toezicht- en handhavingstaken wordt de eigen verantwoordelijkheid en de betrokkenheid van burgers en bedrijven gestimuleerd bij het oplossen van vraagstukken.

Als dat niet leidt tot een voldoende resultaat kan in voorkomende gevallen handhaving volgen.

In geval van vergunningplichtige activiteiten is dit aan de orde wanneer tijdens controles wordt geconstateerd dat niet conform de verleende vergunningen wordt gewerkt. De toezichthouders proberen zoveel mogelijk afwijkingen ten opzichte van de vergunningen direct met de vergunninghouder op te lossen. Lukt dit niet, dan volgt op grond van de Algemene wet bestuursrecht eerst een waarschuwing. Als dat ook niet tot een oplossing leidt, wordt veelal besloten tot bestuursrechtelijke handhaving. Daarnaast vindt handhaving plaats naar aanleiding van geplande toezichtacties of de afhandeling van klachten en meldingen. Afhankelijk van de aard en de ernst van de overtreding wordt de overtreder gewaarschuwd of wordt er direct

bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk opgetreden. De bestuursrechtelijke handhaving vindt plaats conform de nalevingsstrategie uit het Beleidsprogramma VTH.

Afbeelding hieronder: handhavingspiramide

2.13 Vormen van toezicht en handhaving

Op basis van de uitgevoerde risicoanalyse (zie de bijlage) zijn binnen de fysieke leefomgeving in Haarlem de volgende vormen van toezicht en controle te onderscheiden:

1. vergunningsgericht toezicht: uitvoeren van controles naar aanleiding van verleende vergunningen/meldingen;
2. objectgericht toezicht: toezicht op categorieën objecten zoals eigen gemeentelijk bezit en monumenten;
3. gebiedsgericht toezicht: toezicht op wijkniveau naar aanleiding van klachten, meldingen, of voor enig jaar geformuleerde speerpunten;
4. doelgroepgericht toezicht: toezicht op bepaalde groepen met dezelfde soort overtreding.
5. signaaltoezicht: toezicht naar aanleiding van klachten en meldingen.

Ad 1 Vergunningsgericht toezicht

- Uitgangspunt is dat alle afgegeven Wabo-vergunningen (bouwfase) en meldingen activiteitenbesluit door de toezichthouders van de gemeente worden gecontroleerd. De omgevingsvergunningen milieu en een aantal meldingen activiteitenbesluit worden door de Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) gecontroleerd. Daarnaast worden sloopmeldingen en toepassing van grond/bouwstoffen door de ODIJ op basis van een risicoklasse gecontroleerd. Van elke verleende Wabo-vergunning en/of melding wordt er een toezichtzaak in Squit aangemaakt. Hiermee vindt automatisch de overdracht van het dossier plaats van het team Vergunningverlening naar het team Toezicht & Handhaving.
- In principe worden alle verleende omgevingsvergunningen en ingediende meldingen door de toezichthouders gecontroleerd. Met uitzondering van dakkapellen en werken met een bouwsom tot € 50.000. Het toezicht hierop vindt steekproefsgewijs plaats vanwege eerder in het kader van de bezuinigingen ingeleverde fte op toezicht en handhaving in de bouw.
- Bij het toezicht in de bouwfase wordt het toezicht protocol van de Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland gehanteerd. De prioriteit ligt hier bij constructieve veiligheid en brandveiligheid. De bevindingen tijdens de controlebezoeken worden via de Squit applicatie middels bezoekerapporten vastgelegd.

- Er wordt ook toezicht gehouden op illegale bouwactiviteiten.
- Team Toezicht en Handhaving is verder belast met de controle op de ontheffingen voor het innemen van openbare grond bij grote bouwprojecten en de daaraan gekoppelde afdracht van precario (bij de begroting 2020 is besloten om 1 fte te bezuinigen op toezicht en handhaving, daarom worden vanaf dat jaar ook hier de kleine projecten niet structureel maar nog wel steekproefsgewijs gecontroleerd).

Ad 2 object gericht toezicht

- Haarlem is een gemeente met een rijkdom aan rijks- en gemeentelijke monumenten en een viertal beschermde stadsgezichten. De bescherming hiervan is van groot belang. Op alle afgegeven omgevingsvergunningen voor monumenten vindt toezicht plaats. Hiervoor wordt er door het team Toezicht en Handhaving relatief veel tijd geïnvesteerd in het vooroverleg met de architectuurhistorici van de gemeente over verbouwwerkzaamheden aan monumenten. In het bijzonder als deze panden in eigendom zijn bij de gemeente zelf. Deze werkwijze draagt er aan bij dat er minder inzet nodig is in de uitvoeringsfase en uit het verleden blijkt dat deze gesprekken in het voortraject, waar de eigenaar vaak bij betrokken is, ook de kwaliteit van de uitgevoerde werkzaamheden ten goede komt.
- In Haarlem worden jaarlijks grote en kleinschaligere evenementen georganiseerd. Hierbij is er vooral aandacht voor bouwkundige- en brandveiligheids-aspecten. Bij grote evenementen vindt altijd controle plaats. Het team Toezicht en Handhaving van de afdeling VTH levert daarnaast een bijdrage aan de overleggen in de aanloop naar de grote evenementen (gemiddeld 6 op jaarbasis). Ook vindt er een schouw plaats op deze evenementenlocaties. De grotere evenementen worden voorbesproken en afgestemd met de Veiligheidsregio Kennemerland en de politie. Indien nodig wordt er in opdracht van de gemeente door de Omgevingsdienst IJmond een geluidsmeting uitgevoerd (standaard bij Bevrijdingspop, Veerplasfestival en Haarlem Jazz). Voor het jaar 2021 is, ook weer in verband met de Coronacrisis, onzeker hoeveel evenementen er doorgang kunnen vinden.
- In de precarioverordening is voor het innemen van de openbare weg, per 1-1-2021 een vrijstelling doorgevoerd voor het afsluiten van de (bouw)weg door de gemeente bij bouwwerken, in verband met de verkeersveiligheid. Door deze maatregel zal er gecontroleerd moeten worden of er op deze afgesloten bouwwegen niet alsnog opslag van materialen en bouwketen ten behoeve van de bouw plaatsvindt.

Ad 3 gebiedsgericht/programmatisch toezicht

In 2021 zullen er, zoals het zich nu laat aanzien, twee gebiedsgerichte projecten worden voortgezet waarbij een rol voor team handhaving en vergunningen is weggelegd. Het gaat hierbij om:

- Project Lelie (het gebied rondom de Schoterweg), integraal gemeentelijk project gericht op bestrijding van ondermijning (zie verder paragraaf 4.2.2);
- Funderingsproblematiek Haarlem.

Het programmatisch handhaven zal in 2021 onder meer zijn gericht op:

- de brandveiligheid van gevels (op last van het Rijk). Deze werkzaamheden zijn in 2019 gestart en lopen door in 2021;
- het toezicht op woonfraude.

Ad 4 doelgroepgericht toezicht

Het doelgroepgericht toezicht zal in 2021 in ieder geval gericht zijn op

- Het tegengaan van langere verhuur, al dan niet met toepassing van Airbnb of soortgelijk platform, dan op basis van het beleid in Haarlem is toegestaan;
- Het tegengaan van illegale bewoning in industriegebied Waarderpolder.

Ad 5 Signaaltoezicht:

Toezicht naar aanleiding van meldingen en klachten.

De meeste klachten komen binnen via het Klantcontactcentrum (KCC) van de gemeente Haarlem. Het overgrote deel van de klachten binnen het VTH-thema heeft betrekking op bouwwerkzaamheden in de onmiddellijke omgeving van de melder. Veelal is de klacht/melding

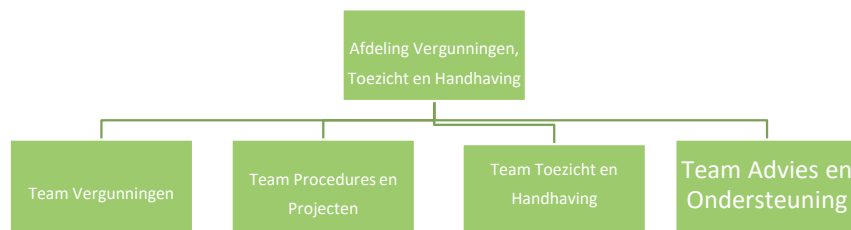
terug te brengen tot de vraag of er wel een vergunning is voor de activiteiten die er plaatsvinden. De toezichthouders nemen te allen tijde contact op met de melder en beoordelen zo nodig de situatie ter plaatse. Indien er sprake is van een overtreding wordt hiertegen opgetreden. In de meeste gevallen kan het probleem via overleg worden opgelost. Indien overleg niet toereikend blijkt te zijn, wordt er een handhavingstraject gestart. Dit kan tot intensieve trajecten leiden waarbij juridische capaciteit moet worden ingezet. In het geval er een formeel verzoek om handhaving wordt ingediend wordt altijd juridisch gereageerd en wordt juridische capaciteit hierop ingezet.

In meerdere gevallen blijkt dat er, achter het indienen van een klacht, sprake is van andere conflicten en/of miscommunicatie met de omwonenden. Het weer met elkaar in gesprek brengen levert dan meestal een meer duurzame oplossing.

3. Organisatie

Het werk op het gebied van VTH wordt in een keten uitgevoerd. Diverse afdelingen binnen de gemeente zijn hierbij betrokken. Het gaat dan om inhoudelijke samenwerking op het gebied van wonen, veiligheid en handhaving, milieu, duurzaamheid, omgevingsbeleid, parkeren, evenementen, standplaatsen en gebiedsbeheer.

In dit programma zoomen wij in op de afdeling VTH. De afdeling VTH is één van de vijftientig afdelingen bij de gemeente Haarlem. De afdeling VTH bestaat uit vier teams.

3.1 Ontwikkelingen VTH afdelingsbreed

De werkdruk op de afdeling is de afgelopen jaren steeds toegenomen. In 2021 zal de werkdruk nog verder toenemen. Dit in verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet en Wkb per 1-1-2022. De voorbereidingen hierop op voor de wijzigingen op beleidsniveau, maar zeker ook op uitvoeringsniveau zijn te ingrijpend om dat "gewoon even naast het reguliere werk te doen". Op VTH gebied kan dat ook niet worden opgevangen met het tijdelijk even wegzetten van het reguliere werk. Het gaat bij vergunningverlening en toezicht en handhaving immers om wettelijke taken die niet tijdelijk kunnen worden stilgelegd.

2021 wordt voor VTH dan ook een jaar van keuzes: komen er meer middelen (formatie) beschikbaar, of moeten taken tijdelijk worden stilgelegd, en zo ja welke taken dan. Hieronder zoomen we wat verder in op de taken die op de afdeling af komen in 2021. Veel zal daarbij afhangen van de waardes die in zowel het Beleidsplan VTH 2022-2025, in de Omgevingsvisie, als het in Omgevingsplan voor Haarlem worden opgenomen.

- In 2021 zal de voorbereiding op de Omgevingswet veel tijd vergen. Eigenlijk gaat hier op dat "de winkel open moet blijven tijdens de verbouwing". Zo zal men zich de nieuwe manier van werken eigen moeten maken. Het nieuwe Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) en de nieuwe eigen vergunningensoftware (powerbrowser) moeten uitgebreid worden getest. Er moet meegedacht worden over de uitvoerbaarheid van de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan in het VTH traject. En ook de borging daarin van aspecten zoals bijvoorbeeld de Externe Veiligheid. Voor 2021 wordt de inzet op dit onderwerp ingeschat op 2 a 3 fte vanuit de afdeling VTH als bijdrage aan de werkzaamheden voor het Dedicated Team Omgevingswet
- Verder zal er dit jaar een nieuw Beleidsprogramma VTH 2022-2026 moeten komen, aangepast aan de Omgevingswet en de Wkb.
- Er moeten nieuwe standaardteksten voor de vergunningen worden opgesteld en in power browser worden ingevoerd (op B1 niveau), die bij het ingaan van de Omgevingswet gelijk kunnen worden gebruikt.

- Haarlem moet nieuw beleid vaststellen over hoe te handhaven onder de Wkb. Stapsgewijs zal het aantal bouwwerken dat onder de Wkb gaat vallen, worden uitgebreid. Dat betekent dat een aantal taken wordt overgedragen aan de markt, wat stapsgewijs (te beginnen in 2022 met de gevolgklasse 1 bouwactiviteiten) minder werk met zich brengt voor de vergunningverlening. Dit heeft bij de omgevingsvergunningen uitsluitend betrekking op het onderdeel bouwen). De gemeente blijft wel haar taak houden op het gebied van de ruimtelijke en welstandscomponent bij de vergunningverlening en op het gebied van handhaving. Om op dit laatste goed te kunnen acteren moet er uiteraard kennis in huis blijven om de dossiers van de private kwaliteitsborgers te kunnen interpreteren en beoordelen. Hier staan dan geen legesinkomsten op het bouwdeel meer tegenover. Als de kwaliteitsborger de werkzaamheden niet goedkeurt, mag het werk niet in gebruik worden genomen, dit wordt dan gemeld bij de gemeente.
- Een andere opdracht voor komend jaar is het opstellen van een Nadeelcompensatieverordening (deze vervangt de huidige regeling voor planschade).
- In 2021 zal er extra capaciteit (1 fte) nodig zijn op parkeren. Dit in verband met de implementatie van een nieuw vergunningensysteem.
- De economische groei heeft er voor gezorgd dat het aantal vergunningaanvragen (en dus ook het toezicht) in de laatste jaren is toegenomen. Dit geldt zowel voor Wabo-aanvragen, als voor niet-Wabo-aanvragen. Vanwege, waarschijnlijk de coronacrisis, nam het aantal verleende Wabovergunningen het afgelopen jaar wel iets af. Afgewacht moet worden wat de invloed van corona op de aanvragen voor 2021 zal zijn. Na corona kan er ook zo maar weer een groeispurt komen in het aantal aanvragen.
- Zoals gezegd heeft corona de snelheid van werken op sommige onderdelen in 2020 negatief beïnvloed. Verwachting is helaas dat dat voor een deel ook weer in 2021 zo zal zijn omdat:
 - zolang de regering daartoe oproept, vrijwel alle werkzaamheden door de medewerkers van huis uit worden gedaan, hierdoor verloopt de onderlinge communicatie nu eenmaal wat minder vloeiend dan we gewend zijn;
 - men niet even snel bij elkaar kan langslopen en zaken uitwisselen, wat maakt dat dingen soms wat langer duren dan normaal;
 - het voor iedereen iets meer behelpen is, al zetten alle medewerkers zich tot het uiterste in om de kwantiteit en kwaliteit te leveren die wordt gevraagd;
 - er daarnaast, als gevolg van corona voor een aantal medewerkers nog extra werkzaamheden zijn, zowel beleidsmatig als in de uitvoering, die bovenop het reguliere werk komen.
- In de afgelopen jaren is de afdeling in snel tempo geconfronteerd met een meer uitgebreide scope in de werkwijze. Eerder was deze bijna uitsluitend gericht op uitvoering en controle op hoofdlijnen, aangestuurd vanuit de eigen directie en politiek. In de afgelopen jaren kwam daar bij dat de afdeling op grond van meerdere wettelijke bepalingen schriftelijk verantwoording moet afleggen over onder andere de resultaten, de kwaliteit van dienstverlening en speerpunten van beleid.
- Het aspect duurzaamheid is steeds meer verbonden met de werkzaamheden van de afdeling VTH. Dit betreft zowel de vergunningverlening, als ook het toezicht en de handhaving. Dit vraagt dat kennis van de betreffende medewerkers aansluit bij dit onderwerp.
- Vanaf 2023 moeten kantoren van meer dan 100 vierkante meter (uitgezonderd monumenten) beschikken over energielabel C. Als dat niet in orde is, moeten ze per die datum sluiten. In 2021 wordt geïnventariseerd om hoeveel en welke kantoren in Haarlem het gaat. Verder wordt de

voorlichting aan deze bedrijven opgezet, zodat er nog voldoende tijd voor ze is om de nodige maatregelen te nemen.

- De afdeling is uiteraard ook aan zet om mee te werken aan en mee te denken over zaken als bijdragen aan de realisatie van de doelen uit het collegeprogramma Duurzaam Doen, verbetering van de dienstverlening aan de burger, maar ook aan het thema Nieuwe Democratie (intensiever communiceren met burgers over zaken die in de stad spelen), hoe om te gaan met de nieuwe rol van de vergunningverleners (meer adviserende rol) in het kader van verdere deregulering en invoering Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen (Wkb). Er worden in onze organisatie in relatie tot de Omgevingswet niet alleen stappen gezet op het gebied van digitalisering. Anders werken, het stimuleren van initiatieven uit de samenleving en samenwerken met de stad, staan al lange tijd hoog op de agenda in Haarlem en sluiten aan bij de gedachte van de Omgevingswet. Hier zit dan ook een duidelijke verbinding tussen de programma's Nieuwe Democratie en Implementatie Omgevingswet. De gemeente Haarlem heeft zich de laatste jaren extra hard gemaakt voor inclusieve participatie. Op de site van Aan de slag met de Omgevingswet wordt Haarlem als goed praktijkvoorbeeld naar voren gebracht. In het artikel wordt onder andere gesproken over het Initiatievencafé maar ook de participatie-pilot Schalkwijk aan Zet.
- Ondernijning is een onderwerp dat ook de aandacht van de afdeling VTH heeft. Dit komt tot uiting in deelname aan diverse projecten op dit gebied (zie ook hoofdstuk 4, speerpunten). Verder heeft de afdeling een oog- en oor functie voor zaken die op ondernijning zouden kunnen wijzen bij de uitvoering van de reguliere werkzaamheden. Dit wordt altijd afgestemd binnen de keten (de afdeling Veiligheid en Handhaving en/of het RIEC). In 2021 zal de gemeente deelnemen aan de quickscan gemeentelijke weerbaarheid. Deze quickscan heeft als doel eventuele kwetsbaarheden vanuit het oogpunt van ondernijning in de diverse werkprocessen (dus ook de VTH werkprocessen) bloot te leggen. Daarnaast zal dan bekeken worden welke verbetermogelijkheden er kunnen worden toegepast. Bij dit laatste is het RIEC de gemeente behulpzaam.
- In 2018 zijn de ambtelijke organisaties van Zandvoort en Haarlem gefuseerd. Dit proces heeft ook bij de afdeling VTH, door het werken voor twee afzonderlijke gemeenten met hun eigen identiteit tot extra inhoudelijk werk geleid (behalve voor de Wabo van het van Zandvoort, die zijn uitbesteed aan de ODII). De werkprocessen voor Zandvoort en Haarlem zijn in de meeste gevallen niet in 1 op 1 gelijk aan elkaar waardoor niet altijd efficiencyvoordeel kan worden behaald.
- In 2020 is het Handboek Kwaliteit van afdeling VTH opgesteld. Hierin zijn de werkprocessen en werkinstructies vastgelegd. Verder zal in dit kader het onderwerp 'continu verbeteren' in alle teambijeenkomsten aan de orde komen. Hiermee wil de afdeling VTH de medewerkers stimuleren te blijven nadenken over slimmere manieren voor het uitvoeren van hun werkzaamheden, waarbij tevens de kwaliteit gewaarborgd blijft.

Samengevat: Gezien al deze ontwikkelingen is er zowel jaarlijks als binnen het beleidsprogramma een blijvende noodzaak om prioriteiten te stellen en door de politiek te laten bepalen welke werkzaamheden (al dan niet tijdelijk) op een lager pitje moeten worden gezet. De Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen zal gelijk met de Omgevingswet per 1-1-2022 in werking. Dit betekent dat een aantal VTH-taken gefaseerd aan de markt wordt overgelaten. Ingeschat wordt, dat hierdoor op de langere termijn, met behoud minimaal de nu beschikbare capaciteit de keuzes op de bestaande (VTH)taken meer op het gewenste ambitieniveau kunnen worden uitgevoerd; ook die taken waar nu geen of te weinig tijd voor is.

Op dit moment geldt de behoefte aan extra capaciteit met name voor:

- Vervanging van het parkeersysteem en parkeervergunningen;⁴

⁴ Inmiddels heeft de afdeling VTH 3,4 fte (w.v. 3,2 fte incidenteel) toegewezen gekregen op de onderwerpen Omgevingswet, kappen en parkeren.

- Kappen, verbeteren proces en meer aanvragen;
- DET Omgevingswet;
- Een aantal taken genoemd in dit Uitvoeringsprogramma, waaronder de inspecties woonwagens.

3.2 Ontwikkelingen team Vergunningen

Team Vergunningen telt 21,38 fte. Op dit ogenblik werken er 20 vaste medewerkers en 4 medewerkers op inhuurbasis. Het aantal beschikbare fte's wordt hiermee overschreden. De financiering van deze extra fte's in 2020 is gevonden in de extra legesopbrengsten over 2020. Ditzelfde geldt (voor zover nodig) opnieuw in 2021.

Zoals eerder vermeld heeft Haarlem er voor gekozen om bij vergunningverlening met een vaste kern van medewerkers te werken met aanvullend daarop met een flexibele schil. Met deze werkwijze kan gemakkelijker worden ingespeeld op pieken en dalen in het aantal aanvragen.

Bij zowel de APV vergunningen, de vergunningen op basis van bijzondere wetten, als de Omgevingsvergunningen wordt er naar gestreefd deze binnen de gestelde wettelijke termijnen te verlenen. Waar mogelijk worden de aanvragen sneller afgedaan. Bij het ingaan van de Omgevingswet in 2022 zullen bijna alle aanvragen een kortere (wettelijk vastgestelde) doorlooptijd krijgen van acht weken. Deze termijn is dan echter geen fatale termijn meer. Bedoeling van de Omgevingswet is dat de vergunningaanvraag pas wordt ingediend als alle vooroverleg en participatie heeft plaatsgehad, waardoor de vergunning sneller kan worden verleend. Het team Vergunningen wordt naar verwachting in 2021 wederom betrokken bij één of meerdere pilots op dit onderdeel in de VTH-keten. Dan zal ook blijken of de vergunningverleners al dan niet een actieve rol moeten gaan spelen in het participatietraject.

De gemiddelde doorlooptijd van een omgevingsvergunning voor bouwen is thans 37 dagen. Enkelvoudige vergunningen worden sneller verleend: binnen 1 tot 2 weken.

Binnen team Vergunningen worden ook alle APV- vergunningen en de drank- en horecaverunningen verleend. Verder de vergunningen en toestemmingen/registraties op het gebied van kinderopvang, de huisvestingsverordening, de leegstandwet, de wegenverkeerswet (gehandicaptenparkeerplaatsen), de wet op de kansspelen, de meldingen brandveiligheid en de winkeltijdenwet.

Voor deze processen wordt er ook in de keten met andere afdelingen en externe partners overleg gevoerd en worden adviezen ingewonnen.

Het team Vergunningen is verder, via mandaat van de heffingsambtenaar, verantwoordelijk voor het heffen en innen van leges en (een deel van de) precario. De administratie en inning van de precario op vaste zaken (zoals reclame, standplaatsen, terrassen en uitstallingen) is ondergebracht bij Cocensus (gemeenschappelijke regeling). Het opleggen van de precario voor incidentele activiteiten (zoals tijdelijke standplaatsen en innemen openbare grond) wordt om praktische redenen afgehandeld in eigen huis door het team Vergunningen in samenwerking met de afdeling Financiën.

In 2019 is de Haarlemse Huisvestingverordening gewijzigd. Hierin is een nieuw vergunningenstelsel met betrekking tot woonvorming opgenomen. Dit, om het splitsen van woningen in kleinere appartementen beter te reguleren. Inmiddels is dit werkproces geïmplementeerd in de reguliere werkprocessen van het team. In 2021 volgt een nieuwe aanpassing, naar aanleiding van de vastgestelde doelgroepenverordening woningtoewijzing. In dat jaar zal ook duidelijk worden wat de consequenties hiervan zullen zijn voor de aanspraak op VTH capaciteit.

3.3 Ontwikkelingen Team Procedures en Projecten

Binnen het team Procedures en Projecten (21 medewerkers, 14,47 fte) zijn de juridisch medewerkers (14) ondergebracht, alsmede de medewerkers parkeervergunningen (7). Dit team handelt alle bezwaar- en beroepszaken af die binnen het vakgebied van de afdeling VTH vallen. Bij de bezwaarzaken wordt het verweer ten behoeve van de behandeling bij de onafhankelijke Commissie Bezwaar en Beroep opgesteld. De juristen van de afdeling handelen ook de beroepszaken verder af.

Daarnaast volgen de juristen de ontwikkelingen over nieuwe wet- en regelgeving en adviseren zij, gevraagd en ongevraagd, collega's van de eigen en andere afdelingen binnen de gemeente over zaken die verband houden met vergunningen en uitleg van bestemmingsplannen, Wabo-gerelateerde zaken en procedures.

Het team P & P is inmiddels 2 jaar bezig met zelforganisatie en heeft inmiddels een hoge mate van zelforganisatie bereikt. De medewerkers binnen het team weten van elkaar welke werkzaamheden zij doen, maar ook bij welke werkzaamheden hun voorkeuren liggen.

Waar mogelijk doet iedereen binnen het team zoveel mogelijk de werkzaamheden die hun voorkeur hebben.

Dit maakt binnen het team de acceptatie voor de werkzaamheden die meestal minder graag gedaan worden beter en leidt ertoe dat deze door het team opgepakt worden.

Bij de juristen van het team is ook in 2021 weer incidentele capaciteit op een aantal onderwerpen nodig.

Dit zit met name op de onderwerpen Airbnb en woonfraude en een forse deelname aan het Dedicated Team Omgevingswet.

Doordat het gaat om tijdelijke werkzaamheden is het niet mogelijk dit om te zetten in vaste bezetting.

De capaciteit op woonfraude is voor de komende drie jaar wel al ingeboekt in de vacatureruimte.

Binnen het team van de juristen is een van de speerpunten gegoten in een resultaatafspraken voor dit jaar namelijk: het waar mogelijk contact opnemen met de bezwaarmaker voor de behandeling in de commissie zodat de bezwaarmaker zich beter gehoord voelt.

Er is binnen dit team een trend waarneembaar dat er steeds meer capaciteit nodig is voor juridische handhaving. Naast de reguliere handhaving op bouwen, kinderopvang en brandveiligheid komen ook onderwerpen/projecten als ondermijning, funderingsherstel, bezwaar en beroep over plaatsing van ondergrondse afvalcontainers, het nieuwe standplaatsenbeleid, het nieuwe evenementenbeleid en de gevolgen van de nieuwe huisvestingsverordening in beeld.

Ook de ingezette trend in 2020 van het toegenomen aantal bezwaren op allerlei gebied zal zich naar verwachting voortzetten. Met name op het gebied van kapvergunningen is er een toename in het werk.

Het team zal binnen deze veelheid aan werkzaamheden prioriteiten moeten stellen. Uiteraard wordt de vinger aan de pols gehouden met betrekking tot zaken waar in 2021 minder aandacht aan gegeven kan worden, of die eventueel kunnen worden doorgeschoven naar een volgend uitvoeringsprogramma.

De parkeervergunningverleners handelen alle aanvragen voor parkeervergunningen en gerelateerde producten zoals ontheffingen af.

Bij de parkeervergunningverleners is sprake van een overschrijding van de formatie door een reeds ingeboekte bezuiniging met betrekking tot automatisering bij de vervanging van het parkeervergunningensysteem.

In 2021 zullen er, in nauwe samenwerking met andere afdelingen, stappen gemaakt moeten worden met betrekking tot de vervanging van het bestaande systeem. De hoop is dat de vervanging gelijk op zal lopen met het pensioen van een van de meest ervaren medewerkers in mei 2021 en het vertrek van een van de parkeervergunningverleners in december.

3.4 Ontwikkelingen team Advies en Ondersteuning

Het team advies en ondersteuning bestaat uit 20 medewerkers (14,64 fte). Het gaat hierbij om 6 procesmanagers, 4 beleidsmedewerkers en 9 medewerkers planbegeleiding plus de secretaris van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit.

De planbegeleiding/administratie houdt zich hoofdzakelijk bezig met:

- het inboeken van post voor de afdeling en
- de verzending van de beschikkingen en de rekeningen voor leges en precario.
- verder verzorgt het team de publicaties van vergunningaanvragen en beschikkingen.

De procesmedewerkers houden zich onder andere bezig met:

- de optimalisatie en het in beeld brengen van de werkprocessen. Het Handboek Kwaliteit is in 2020 gerealiseerd en is raadpleegbaar via Insite (dit is een dynamisch document waarin de werkprocessen, de kwaliteitseisen aan de medewerkers en de geldende regelgeving telkens aan de actualiteit worden aangepast). Voor 2021 zijn overlegmomenten gepland om het Handboek actueel te houden. Dit Handboek Kwaliteit draagt bij aan het aantoonbaar en inzichtelijk maken van het werken op ISO niveau op de afdeling VTH.
- Verder wordt in 2021 het onderwerp prestatie-indicatoren opgepakt. Dit is vanwege drukte in 2020 helaas niet gelukt.
- Verder zijn de beleids- en procesmedewerkers allen verantwoordelijk voor een of meer processen of producten binnen de afdeling. De drukte zit voor hen in 2021 vooral op de wijzigingen in processen en systemen met het oog op de komende Omgevingswet en Wkb. (het betreft hier de invoering van een nieuw vergunningensysteem, quit XO wordt vervangen door Power Browser.

De beleidsmedewerkers

- hebben een schakelfunctie tussen de uitvoerende afdeling VTH en de betrokken beleidsafdelingen. Dit ook om te bewaken dat geldend- en nieuw beleid na vaststelling uitvoerbaar, controleerbaar en handhaafbaar is. Met de komst van de Omgevingswet per 1-1-2022 zullen er in 2021 ook beleidsmatig aanpassingen moeten worden gedaan. Voorbeelden hiervan zijn:
- de voorbereiding van een, op grond van de Omgevingswet vereiste, nieuwe verordening voor de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit,
- Het opstellen van nieuw handhavingsbeleid;
- Het opstellen van een nieuwe VTH verordening;
- Het opstellen van een nieuw Beleidsplan VTH en
- Het opstellen van een nieuwe legesverordening (aangepast aan de Omgevingswet)

3.5 Ontwikkelingen team Toezicht en Handhaving

Het team Toezicht en Handhaving bestaat uit 18,03 fte waarvan 14,53 fte inspecteurs, 0,5 fte bouw fysica specialist en 2 fte constructeurs .

Het team houdt toezicht op de uitvoering van vergunningplichtige bouwactiviteiten. Er wordt tijdens dit proces handhavend opgetreden als het nodig is, maar het heeft de voorkeur om het in het proces zo bij te sturen dat dit niet meer nodig is. De nadruk bij het toezicht ligt op de constructieve- en brandveiligheidseisen.

Gezien de trend om gebouwen zo energiezuinig mogelijk te bouwen zal de komende jaren het accent hier meer op komen te liggen. Door wijzigingen in de regelgeving zal het team zich ook meer gaan bezighouden met de verduurzaming van bestaande gebouwen.

Verder handelt het team veel klachten over de bebouwde omgeving af. Hier kunnen dan weer handhavingszaken uit voortkomen.

Daarnaast is het team betrokken bij een aantal projecten zoals:

- 'wonen in de Waarderpolder',
- 'Project Lelie' en
- 'Airbnb, toeristische verhuur'
- daar komt voor 2021 nog 'het actieplan woonwagens' bij.

De bouwfysica- en constructiespecialisten adviseren over de vergunningaanvragen, controleren de stukken die ingediend worden tijdens het bouwproces en ten slotte kunnen zij de inspecteurs ondersteunen als er iets niet goed is gegaan tijdens de bouw.

Elke inspecteur heeft naast de vereiste kennis op het gebied van bouw- en woningtoezicht nog extra specialisaties, zoals bijvoorbeeld:

- monumenten,
- brandveiligheid en
- evenementen.

Het team zal zich in 2021 verder gaan voorbereiden op de nieuwe rol (per 2022) na invoering van de Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen. Het team krijgt een grotere en duidelijkere rol in waarborgen van de veiligheid rondom de bouwlocaties (landelijke richtlijn bouw- en sloopveiligheid). Hieraan wordt nu en in de toekomst extra aandacht besteed, juist omdat het aantal grote bouwwerken in de stad hoog is.

Er zal in 2021 nauw en regelmatig met de VRK worden gecommuniceerd over de brandveiligheid bij zorginstellingen. Dit gebeurt om te monitoren of de controles en de administratie daaromheen rond de brandveiligheid bij zorginstellingen conform de nieuwe afspraken verlopen (o.a. naar aanleiding van onderzoek en aanbevelingen provincie uit 2019 naar organisatie rond brandveiligheid zorginstellingen).

Verder zal er in 2021 aandacht zijn voor brandveiligheid in portiekflats. Deze zijn veelal gebouwd rond de 60er jaren en voldoen qua vluchtmogelijkheden (nog) niet aan de eisen van het Bouwbesluit 2012. Vanuit het Rijk zijn hier (gelijkwaardige) oplossingen voor aangedragen. Voor het toezicht en de handhaving hierop is de gemeente het bevoegd gezag.

Nu er een vrijstelling in de precarioverordening wordt opgenomen voor het afsluiten van de weg door de gemeente bij een bouwproject, betekent dit extra werk voor handhaving. Er zal regelmatig moeten worden gecontroleerd of een bouwweg niet alsnog onterecht zal worden gebruikt voor de opslag van bouwmaterialen, bouwketen, containers etc.

Ten slotte zal er regelmatig afstemming plaats vinden tussen ODIJ en het team T&H over sloopmeldingen en sloopvergunningen.

Het verbreden en uitbreiden van de taken betekent direct dat prioritering van de taken nog essentiëler is geworden, mede gezien de afname van het aantal beschikbare uren voor dit team (1 fte).

4. Speerpunten in 2021

4.1 Prioriteitstelling in de werkzaamheden

Zoals in paragraaf 2.10 al is gesteld, vraagt de veelheid van het werk om keuzes in de tijd die de medewerkers aan de uitvoering van taken kunnen besteden. Er komen vrijwel voortdurend vragen op de afdeling af die naast de reguliere werkzaamheden van vergunningverlening en bouw- en woningtoezicht moeten worden uitgevoerd. Dit noodzaakt tot het maken van keuzes in het werk, zeker bij taken waar geen extra fte voor beschikbaar komt.

Met de vaststelling van een aantal speerpunten in het werk, die speciale aandacht en dus inzet behoeven, wordt feitelijk gelijk de keus gemaakt om andere taken niet, of op een lager ambitieniveau uit te voeren. In zijn algemeenheid kan worden geconcludeerd dat dit vooral tot uiting komt in de werkzaamheden bij het onderdeel toezicht en handhaving.

Taken die kunnen worden uitgesteld tot een later moment, zonder dat dit tot ernstige problemen leidt, worden naar een later tijdstip doorgeschoven. Het gaat dan bijvoorbeeld om minder aandacht vanuit het team Toezicht en Handhaving voor reguliere brandveiligheidscontroles bij bestaande bouw, zoals bijvoorbeeld woongebouwen. Overigens is het van belang hierover op te merken dat, zoals eerder is opgemerkt, op de brandveiligheid door de VRK (automatische brandmeldinstallaties en spoedeisende grotere zaken) en de ODIJ (bij controles bij bedrijven die onder de Wet milieubeheer vallen wordt het aspect brandveiligheid gelijk meegenomen) het nodige werk wordt verricht op dit terrein.

4.2 Speerpunten 2021 (deels nieuw, deels voortzetting 2020)

Voor de speerpunten in het werk in 2021 wordt voor een deel voortgeborduurd op speerpunten uit 2020 die nog niet zijn afgerond, of die welke een meerjarig karakter hebben. Verder is er een aantal nieuwe speerpunten toegevoegd.

4.2.1 Aanloop naar de Omgevingswet

In 2022 zal ook de Omgevingswet in werking treden. Op dit ogenblik is de gemeente druk met het geschikt maken van de eigen geautomatiseerde systemen, zodat deze aansluiten op het landelijke DSO (Digitaal Systeem Omgevingswet). Dit is een grote operatie die ook in 2021 nog veel inzet van de organisatie vergt.

Daarnaast moet er een nieuwe Verordening VTH worden opgesteld, met aangepaste kwaliteitscriteria. Ook moet er in het kader van de Omgevingswet een verordening Nadeelcompensatie worden vastgesteld.

4.2.2 Aanloop naar Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.

Vanuit het Rijk (en met tussenkomst van de VNG) is aan de gemeenten opdracht gegeven in 2020 en 2021 alvast te experimenteren met de werkwijze zoals die gaat worden in 2022, na invoering van de Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen. Dit betekent concreet dat de gemeenten 10% van de vergunningaanvragen in gevolklasse 1 (grof gezegd: de grondgebonden woningen) dient af te handelen volgens de voorschriften uit de nieuwe wet. Aanvragers zijn echter moeilijk over de

streep te trekken om aan deze proef deel te nemen als zij én de leges aan de gemeente moeten voldoen én de private kwaliteitsborger moeten betalen. Onderzocht wordt of er een klein aantal proefprojecten kan worden gedaan in Haarlem, met een bescheiden financiële prikkel voor de aanvragers, dan wel dat de gemeente probeert aan te sluiten bij één van de gemeenten die al verder zijn in dit proces. Haarlem is over dit onderwerp met een aantal gemeenten in gesprek (waaronder Zaanstad). Wellicht kan er zo wederzijds kennis en ervaring worden uitgewisseld.

In 2020 is een impactanalyse (gevolgen voor de werkzaamheden binnen de afdeling VTH, legesinkomsten enz.) over de invoering van deze wet uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek zullen verder worden meegenomen ten behoeve van de implementatie van deze Wet binnen de gemeente. Hier wordt verder vermeld dat er nieuw handhavingsbeleid moet worden vastgesteld voor het werken onder deze wet.

4.2.3 Het opstellen van een nieuw Beleidsprogramma VTH 2022-2026

Het huidige beleidsprogramma VTH is ingegaan in 2019 en zou normaal gesproken (uitgaande van de vierjaarlijkse cyclus) lopen tot 1 januari 2023. In het huidige beleidsprogramma hebben wij echter al aangekondigd dat het nieuwe beleidsprogramma eerder zou komen. Dit vanwege de invoering van de Omgevingswet en de invloed daarvan op de werkzaamheden en de inrichting van de VTH processen. Uiteraard zullen daarin ook de gevolgen voor het VTH beleid vanuit andere Haarlemse initiatieven (denk bijvoorbeeld aan de versnelling in de woningbouw) opgenomen worden. Daarnaast zal er een korte evaluatie van het huidige Beleidsprogramma worden opgesteld.

4.2.4 Woon- en adresfraude, project Lelie

In bepaalde gebieden in Haarlem is er gekozen voor een gebiedsgerichte aanpak. De keuze voor deze aanpak heeft te maken met specifieke problemen of ontwikkelingen die ter plaatse spelen. Een voorbeeld hiervan is het project Lelie.

Op basis van de resultaten uit de afgelopen jaren binnen dit project is gebleken, dat er steeds meer gegevens boven water komen die opvolging vereisen. Ongewenste activiteiten als huisjes-melken, prostitutie en drugshandel komen goed in beeld door een gerichte analyse van het gebruik en de mutaties in gebruik van fysieke locaties. Relevant is verder nog, dat er steeds meer raakvlakken zijn met ondermijning waardoor de fysieke adrescontroles meer tijd en kennis op dit gebied vergen van de toezichthouders.

Op advies van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) is besloten om voor een langere periode dit integraal project uit te voeren, in samenwerking, tussen gemeente, politie eenheid Noord-Holland, Openbaar Ministerie Noord-Holland en de Belastingdienst. Dit project is in de Actieprogramma's Integrale Veiligheid en Handhaving opgenomen onder het geprioriteerde thema "Ondermijning door georganiseerde criminaliteit".

Voor dit project is vanuit de afdeling VTH de volgende capaciteit in het Uitvoeringsprogramma 2021 opgenomen:

- Twee bouwinspecteurs, elk ieder een dag per week (dus 16 uur op weekbasis)
- Een of twee procesmanagers, samen voor 12 uur per week.
- Een of twee juristen met gemiddeld twee zaken per week (aantal uren afhankelijk van de complexiteit van de voorliggende zaak).

4.2.5 Illegale bewoning in de Waarderpolder

De bedrijvigheid in de Waarderpolder is van groot economisch belang voor Haarlem. Het is niet gewenst dat dit belang wordt beperkt doordat in het betreffende gebied ook wordt gewoond. Uitgangspunt van het vigerende bestemmingsplan is het bieden van nieuwe bedrijvigheid. Wonen past daar niet in.

In 2018 is gestart met de aanpak van het illegaal wonen (in strijd met het bestemmingsplan) in het industriegebied Waarderpolder. Dit project wordt gezamenlijk uitgevoerd door de toezichthouders van team Toezicht en Handhaving en de juristen van het team Procedures en Projecten van afdeling VTH. Het gaat hier om een handhavingstraject dat zorgvuldig maatwerk vereist. Uiteraard is het doel van dit traject de illegale bewoning in de Waarderpolder te beëindigen. Maar daarbij zal per geval worden bekeken of er, (naast uiteraard de eigen verantwoordelijkheid van de betrokken bewoners om andere woonruimte te vinden) ondersteuning of hulp vanuit de gemeente moet worden aangeboden; het zogenoemde maatwerk.

Voor het verloop van dit project tot nu toe, wordt verwezen naar de tussenevaluatie van dit project (2019/946520) en naar de bijgevoegde evaluatie VTH 2020. Dit project heeft vanwege corona afgelopen jaar op een lager pitje gestaan. Op de adressen die aangeschreven zijn is de (onrechtmatige) bewoning gestaakt en de inschrijvingen in de Basisregistratie Personen zijn daarop aangepast.

In 2021 wordt dit project voortgezet (voortgang met fase 2 en 3 van de handhaving).

4.2.6 Funderingsherstel

In Haarlem is in verschillende wijken een aantal woningen met zorgwekkende funderingsproblemen. De constructeurs en inspecteurs van VTH hebben hierin een adviserende en een toezichthoudende rol.

De gemeente heeft in 2019 een stimuleringsregeling voor het herstel van funderingen ingesteld. Woningeigenaren die de fundering van hun bouwblok willen herstellen, kunnen financieel worden ondersteund, wanneer een bepaald percentage van de andere eigenaren in het bouwblok niet kan of wil meewerken aan het herstel. Verder wordt er geen leges geheven op de vergunningsplichtige werkzaamheden, voor zover het de funderingen betreft. Maar ook in de sfeer van handhaving krijgt dit aspect extra aandacht. Eigenaren kunnen worden aangeschreven en een last onder dwangsom opgelegd krijgen. Uiteraard zal bij acuut gevaar (zoals gebruikelijk) direct handhavend worden opgetreden.

4.2.7 Toezicht en handhaving Huisvestingsverordening en Airbnb

De gemeente Haarlem is met haar historische binnenstad een aantrekkelijke locatie voor toeristen. Overlast door tijdelijke gasten van huiseigenaren die gebruik maken van Airbnb en andere bemiddelaars, is een trend die zich nog steeds uitbreidt in de grote steden, al heeft de Corona-crisis daar vorig jaar wel een remmende werking op gehad (en wellicht geldt dit ook nog in 2021). Haarlem heeft vanwege het gebruik van de Airbnb's al een aantal klachten binnen gekregen en heeft daarom in 2020 nadrukkelijk op toezicht en handhaving van Airbnb ingezet. Uiteraard beoordelen en behandelen we ook in 2021 in ieder geval alle klachten die binnenkomen, met toepassing van het ons beschikbaar gestelde wettelijk instrumentarium. Daarnaast wordt in 2021 het onderzoek naar de advertenties voortgezet; met name daaruit verwachten we ook in 2021 weer notoire overtreders beter in beeld te krijgen en zo nodig de stap naar handhavend optreden (het opleggen van een last onder dwangsom) te zetten.

4.2.8 Inspectiesignaal brandveiligheid gevels.

De Minister van BZK heeft bij brief van 30 november 2018 alle gemeenten gevraagd om de meest risicovolle gebouwen in de gemeente te inventariseren en er vervolgens op toe te zien dat eigenaren van deze gebouwen onderzoek uitvoeren naar de brandveiligheid van de gevels en wanneer noodzakelijk maatregelen nemen om de veiligheid te waarborgen. Deze inventarisatie beperkt zich tot gebouwen met gevels waarvan de buitenzijde niet van beton of baksteen is. In 2019 is hiermee een begin gemaakt. In 2020 zou hiermee verder worden gegaan (inspectie door

inspecteurs gemeente heeft een lijst van 105 gebouwen opgeleverd, verder zou de VRK ondersteuning bieden), maar door Corona is dit doorgeschoven naar 2021.

4.2.9 Aanpassingen in digitaal systeem parkeren

Het digitale systeem voor parkeren moet worden vernieuwd om alle gegevens up-to-date te hebben, zodat alle maatregelen die de afgelopen jaren op dit gebied zijn toegevoegd, probleemloos kunnen worden verwerkt. Het nieuwe systeem zal, voor ingebruikname er van, ook uitvoerig moeten worden getest. Iets wat een zware wissel trekt op de huidige medewerkers, die het werk maar net kunnen uitvoeren binnen de bestaande bezetting.

4.2.10 Aanpassing bomenverordening, en aanpassing proces vergunningverlening kappen.

Verwachting was dat de Bomenverordening al in 2019 zou worden aangepast. De raad heeft uitgesproken dat deze verordening op een later moment in een bredere context zal worden behandeld, maar dan in samenhang met een aantal andere regelingen die het groen in de openbare ruimte betreffen.

Verwachting is, dat dit in 2021 gebeurt. Dit kan leiden tot uitbreiding van de vergunningplicht voor het kappen en (als gevolg daarvan) meer bezwaren die door de afdeling moeten worden afgehandeld. Daarnaast moet het proces bij de afhandeling van kapvergunningen worden verbeterd. Gezien de complexiteit, de vele vragen, de aandacht en de benodigde checks op proces, inhoud en administratieve verwerking, alsmede op de juridische houdbaarheid, is hier extra capaciteit nodig (inschatting: 0,4 fte, schaal 10).

4.2.11 Inspectie woonwagenlocaties

De afdeling is betrokken bij de uitvoering van het actieplan normalisatie woonwagenlocaties van team Wonen (afdeling ECDW). Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met de afdeling Veiligheid en Handhaving.

Hiervoor zullen in 2021 alle woonwagen locaties worden geïnventariseerd. Na elke inventarisatie zal er gekeken worden wat er moet gebeuren om de locaties terug te brengen naar een genormaliseerde situatie. De bevindingen zullen worden gedeeld met de bewoners, met de insteek dat zij zelf orde op zaken gaan stellen. Dit met het doel om, na uitvoering hiervan, nieuwe plekken aan te wijzen. Als dit niet mogelijk is zal er een handhavingstraject ingezet worden.

5. Uitvoering 2021 in cijfers prognose in risicoanalyse.

Voor de verantwoording en prognose van de ureninzet in 2021 wordt verwezen naar de bijgevoegde risicoanalyse.

6. Samenwerking

6.1 Verbonden partijen

Voor de verbonden partijen (VRK en ODIJ) die taken uitvoeren binnen het VTH-werkveld geldt, dat hierover jaarlijks separaat aan de gemeenteraad stukken worden voorgelegd en over wordt gerapporteerd (begroting, jaarrekening). In deze paragraaf benoemen we dan ook alleen de algemene voortgang. Voor het overige verwijzen wij naar de stukken van de ODIJ en VRK zelf.

6.2 De Omgevingsdienst IJmond (ODIJ)

Taken:

De ODIJ geeft voor de gemeente Haarlem uitvoering aan de volgende takenpakketten:

- het basistakenpakket, exclusief de bodemtaken (enkel handhaving op verzoek);
- het bedrijfsgebonden milieutakenpakket, exclusief milieuadvisering en beleidsvoorbereiding en -uitvoering;
- toezicht bij enkele evenementen (op verzoek);
- signaaltoezicht brandveiligheid bij bedrijven.

Verantwoording 2020

De eerste en tweede bestuursrapportage (januari tot en met augustus 2020) van de ODIJ zijn inmiddels door het Dagelijks Bestuur vastgesteld. Zij zijn daarna doorgezonden naar de colleges van de deelnemende gemeenten. In Haarlem zijn deze stukken ter kennisneming naar de raad doorgezonden.

Jaarplan 2021

Het uitvoeringsprogramma voor 2021 is inmiddels in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 16 december 2020 vastgesteld. De ODIJ zal in 2021 doorpakken op het toezicht en de handhaving op energiebesparing bij bedrijven. Ondermijning zal ook in 2020 een thema zijn voor Haarlem bij het toezicht en de handhaving. Daarvoor zal de ODIJ nauw samenwerken met gemeenten in de regio. Nieuw is dat er vanaf 2021, naast het algemene uitvoeringsprogramma voor het hele werkgebied, per gemeente een apart document is bijgevoegd over de werkzaamheden in die betreffende gemeente. ODIJ beoogt daarmee om de raden van de betrokken gemeenten concreter te informeren over de lokale werkzaamheden.

ODIJ heeft daarnaast begin 2021 een nieuw Bedrijfsplan opgesteld, dit om beter in te kunnen spelen op een andere manier van werken in verband met de van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wkb per 1-1-2022.

6.3 Veiligheidsregio Kennemerland, Brandweer

De VRK geeft voor de gemeente Haarlem advies over brandveiligheid bij bestemmingsplannen, omgevingsvergunningsaanvragen activiteit bouwen, milieutechnische zaken en aanvragen voor evenementen.

In het kader van toezicht op de brandveiligheid voert de VRK diverse soorten controles uit. Dit zijn voornamelijk de periodieke controles op de omgevingsvergunningen brandveilig gebruik en gebruiksmeldingen. Daarnaast voert de VRK controles uit op evenementen en andere tijdelijke inrichtingen.

Verantwoording 2020/2021

Met een tussenrapportage en een jaaroverzicht informeert de Sector Risicobeheersing van de VRK de gemeente Haarlem twee keer per jaar (resp. kort na de eerste helft van het jaar (september) en vervolgens zo spoedig mogelijk na de jaarwisseling (eind januari)) over de bereikte resultaten in het betreffende jaar. De gerapporteerde activiteiten zijn als gevolg van het vele extra werk door de coronacrisis niet geheel volgens planning gegaan. Ditzelfde fenomeen verwachten wij ook weer voor een deel van 2021.

Jaarplan 2021

Het activiteitenplan beschrijft op hoofdlijnen de werkzaamheden die de sector Risicobeheersing van de VRK voor de gemeente Haarlem gaat verrichten. In 2021 komt de VRK hiervoor met een format in 3 delen: een infographic, een beschrijving van ontwikkelingen en trends en planningscijfers op de belangrijkste producten.

6.4 Veiligheidsregio Kennemerland, GGD

De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving kinderopvang. Eventuele handhavingsacties, voortvloeiend uit de inspecties, worden door de gemeente uitgevoerd.

Taken GGD:

De feitelijke uitvoering van de inspecties ligt bij de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst. Jaarlijks wordt hiervoor in samenspraak met de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst een werkplan opgesteld.

Verantwoording 2020

Met het jaarverslag legt het college verantwoording af over het uitgevoerde toezicht en handhaving op de kwaliteit van de kinderopvang in het kader van de Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen aan de Inspectie van het Onderwijs.

De verantwoording 2020 wordt in mei of juni 2021 vastgesteld door het college van B&W.

In 2020 heeft Haarlem wederom de A-status van het Rijk gekregen voor de uitvoering van de toezichts- en handhavingstaken kinderopvang.

Jaarplan 2021

Eind 2020 heeft de GGD een korte terugblik gegeven op 2020 en tegelijkertijd een voorstel voor de inspecties 2021 opgesteld. Aan de hand van dit voorstel is de opdracht verstrekt voor de inspectie kinderopvang die de GGD in 2021 voor de gemeente Haarlem uitvoert.

7. Borging van middelen

De VTH-taken vallen onder het beleidsveld 6 (Burger, bestuur en Veiligheid, blz 126 van de begroting 2021), om precies te zijn onder § 6.3 Openbare Orde en Veiligheid.

De uitvoering van de VTH-taken in de gemeente Haarlem wordt deels betaald uit de algemene middelen en deels uit de inkomsten op de leges. De legesinkomsten en de personeelskosten staan vermeld in de begroting 2021.

De salariskosten van de afdeling VTH staan vermeld op blz. 166 (onder § 5.6)

De opbrengsten belastingen en heffingen (waaronder de leges en de precario) worden vermeld op blz. 182.

De bijdragen aan de verbonden partijen zijn vermeld op blz. 204.

8. Vooruitblik VTH beleidscyclus onder de Omgevingswet en nieuw Beleidsplan VTH

8.1 Omgevingsvisie.

Onze stad is volop in ontwikkeling. Steeds meer mensen willen er wonen, werken en recreëren. Met die groei komen we voor nieuwe uitdagingen te staan. Mede daarom maken we een Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie schetst een toekomstbeeld voor de stad en alles wat zich hier afspeelt. Denk bijvoorbeeld aan hoe we wonen en werken, hoe we bereikbaar zijn en blijven en wat onze visie is rondom erfgoed of groen in de stad. De visie laat zien in welke richting we ons de komende jaren willen ontwikkelen.

8.2 Nieuw Beleidsprogramma VTH 2022-2026.

Zoals hierboven al is aangegeven, zal in 2021 een nieuw Beleidsprogramma VTH 2022-2026 worden opgesteld. Hieronder wordt op hoofdlijnen aangegeven onder de Omgevingswet aan moet worden voldaan.

8.3 Procescriteria beleidscyclus VTH-taken

De procescriteria zijn de eisen die worden gesteld aan de beleidscyclus bij de taken van vergunningverlening toezicht en handhaving (VTH). De procescriteria zijn te vinden in het Omgevingsbesluit, artikelen 13.5 tot en met 13.11.

8.4 Twee cycli: beleidvormend en uitvoerend

De procescriteria vormen twee cycli, een beleidvormende (strategische) cyclus en een uitvoerende (operationele) cyclus. Op het snijvlak van beide cycli ligt het uitvoeringsprogramma.

De beleidvormende cyclus is voornamelijk het domein van de bevoegde gezagen. Hier worden de kaders geformuleerd voor het uitvoeringsprogramma. De uitvoerende cyclus ligt deels bij omgevingsdiensten en deels bij bevoegde gezagen zelf.

8.5 BIG-8 model is samenhangend geheel

Het samenhangende geheel van beide cycli wordt ook wel BIG-8 genoemd. Dit model maakt vanuit een strategisch kader de vertaling naar operationeel beleid ten behoeve van kwaliteitsborging samen met een sluitende planning- en controlcyclus.

Door deze cycli te volgen, wordt de cyclus, die begint bij het opstellen van het beleid en via de uitvoering uiteindelijk leidt tot het bijstellen van het beleid, gesloten.

8.6 De procescriteria volgens de Omgevingswet

De procescriteria geven de elementen aan die minimaal aanwezig moeten zijn. Daarnaast moeten de criteria worden gebruikt bij het inrichten van de organisatie. De volgende procescriteria worden onderscheiden:

- de uitvoeringsstrategie (artikel 13.5 en 13.6)
- de handhavingsstrategie (artikel 13.5 en 13.6)
- het uitvoeringsprogramma (artikel 13.8)
- de uitvoeringsagenda (artikel 13.6)
- de uitvoeringsorganisatie (artikel 13.9)
- de borging van middelen (artikel 13.10)
- de evaluatierapportage (artikel 13.11)

8.7 Huidige regelgeving opgenomen via Invoeringswet

Via de Invoeringswet Omgevingswet is de huidige regelgeving over VTH uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) opgenomen in paragraaf 18.3.2 (strategische en programmatische uitvoering en handhaving) van de Omgevingswet. Bij algemene maatregelen van bestuur (zoals het Omgevingsbesluit) stellen de betrokken bestuursorganen regels over de strategische en programmatische uitoefening van deze taken. Dat doen zij in het belang van een doelmatige uitoefening van de uitvoeringstaak en de handhavingstaak.

8.8 Randvoorwaarden hogere kwaliteit handhaving

In hoofdstuk 13 van het Omgevingsbesluit staan de randvoorwaarden voor gemeenten en provincies om tot een hogere kwaliteit van handhaving te komen. Met name de artikelen 13.5 tot en met 13.11 gaan dieper in op de procescriteria, de afzonderlijke onderdelen van de strategische en programmatische uitvoering en handhaving.

Dit is een uitgave van gemeente Haarlem,
6 januari 2020

Postbus 511
2003 PB Haarlem
Tel. 14 023

haarlem.nl